

"Живи лабораторије – поуздана решења за очување здравља земљишта"

Автор(и): Растителна защита
Дата: 02.07.2024 Брой: 7/2024

Život na Zemlji zavisi od zdravog zemljišta, koje je temelj naših prehrambenih sistema. Zemljište obezbeđuje čistu vodu i staništa za biodiverzitet, dok istovremeno doprinosi otpornosti na klimatske promene.

Nažalost, prema nedavnim istraživanjima, od 60 do 70 % zemljišta u EU je "bolesno", odnosno njegovo zdravstveno stanje je potpuno degradirano. Među glavnim problemima koji pogađaju zemljište su erozija, gubitak biodiverziteta, gubitak plodnosti i sadržaja organske materije.

Zemljište je krhak resurs koji se mora pažljivo upravljati i štitiiti za buduće generacije. Formiranje samo jednog centimetra zemljišta može trajati stotine godina, dok se gubitak zemljišta može dogoditi za nekoliko sekundi, na

primer nakon ekstremne kišne oluje ili industrijske nesreće.

EU Misija za zdravlje zemljišta "EU Soil Mission" jedna je od novina u programu istraživanja i inovacija "Horizon Europe" za period 2021 - 2027. Ključni element ove misije je uspostavljanje 100 živećih laboratorija (living labs) koji će omogućiti prelazak na zdravo zemljište na celoj teritoriji Unije.

Živeće laboratorije za zaštitu zdravlja zemljišta su inicijative usmerene na istraživače, poljoprivrednike, šumare i predstavnike strukovnih udruženja, savetnike, upravljače zemljištem i vlasnike, stručnjake za urbani i prostorni razvoj, kompanije u oblasti hrane i bioekonomije, udruženja potrošača, lokalne zajednice, kulturne i kreativne industrije, građane, civilne i javne organizacije, uključujući nevladine organizacije i predstavnike vlasti.

Nacionalni događaj za održivo zemljište NATI00NS okupio je naučnike i stručnjake u Sofiji 21. juna 2024. godine. Učesnici iz Poljoprivredne akademije bili su vand. prof. dr Gergana Kunčeva i glavna asistentkinja Marija Ivanova iz Instituta za zemljište, agrotehnologiju i zaštitu bilja "Nikola Puškarov". Najvažnije teme događaja, održanog u glavnom gradu, bile su EU Misija za zemljište, živeće laboratorije i prijave za živeće laboratorije u zemlji.

Cilj bilateralnog evropskog projekta je uspostavljanje živeće laboratorije za zemljište u Bugarskoj, kao dela od ukupno 100 u Evropi. Živeća laboratorija će obuhvatiti učesnike iz različitih regiona zemlje i poljoprivrednike sa različitim usevima i razmerima proizvodnje na zemljištu. Takođe će biti otvorena za učesnike angažovane u kompostiranju i proizvodnji prirodnih đubriva za obogaćivanje zemljišta, kao i za institute Poljoprivredne akademije radi očuvanja znanja i veština.